

prima instanță: Judecătoria Chișinău, sediul Rîșcani (I.Barbacaru)

instanța de apel:Curtea de Apel Chișinău (A.Panov, M.Anton, V.Cotorobai)

ÎNCHEIERE

06 martie 2019

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al
Curții Supreme de Justiție,

în componență:

Președintele completului, judecătorul
Judecătorii

Mariana Pitic
Galina Stratulat
Iurie Bejenaru

examinând chestiunea admisibilității recursului declarat de ÎM ”Wissmatec” SRL, reprezentată de avocatul Gheorghe Botezatu,

în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de SC ”Gribex Trans” SRL împotriva ÎM ”Wissmatec” SRL privind încasarea datoriei, penalității, dobânzii de întârziere și a cheltuielilor de judecată,

împotriva deciziei din 18 octombrie 2018 a Curții de Apel Chișinău prin care a fost admis apelul declarat de ÎM ”Wissmatec” SRL și a fost casată parțial hotărârea din 02 august 2018 a Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani,

c o n s t a t ă :

La data de 25 iulie 2016, SRL ”Gribex Trans” a depus o cerere de chemare în judecată împotriva ÎM ”Wissmatec” SRL privind încasarea datoriei, penalității de întârziere, dobânzii de întârziere și cheltuielilor de judecată.

În motivarea acțiunii a indicat că, în perioada 09 decembrie 2015 - 17 februarie 2016, părțile au avut loc multiple relații comerciale între reclamantă ca transportator, și pârâta ca comandatar, majoritatea facturilor eliberate de către reclamantă au fost achitate cu întârziere, iar ultimele 4 facturi emise începând cu data de 5 februarie 2016, nici până astăzi nu au fost plătite, în total, pârâta a efectuat 7 comenzi: la 03.12.2015 a fost emisă comanda nr.12/04, costul comenzii fiind de 700,00 EUR (conform cursului valutar la data emiterii facturii, era echivalentul a 15.206,59 lei), factura fiscală nr.596 fiind emisă la data de 09.12.2015, urmând a fi achitată în termen de 7 zile, data scadentă 16.12.2015; la 15.12.2015 a fost emisă comanda nr.12/28, costul comenzii fiind de 700.00 EUR (conform cursului valutar la data emiterii facturii era echivalentul a 14.883,61 lei), factura fiscală nr.619 fiind emisă la data de 18.12.2015, urmând a fi achitată în termen de 7 zile, data scadentă 25.12.2015.

A menționat că, la data de 22.01.2016 a fost emisă comanda nr.01/20, costul comenzii fiind de 1.200.00 EUR (conform cursului valutar la data emiterii facturii era

echivalentul a 26.709.72 lei), factura fiscală nr.703 fiind emisă la data de 25.01.2016, urmând a fi achitată în termen de 7 zile, data scadentă 01.02.2016; la 02.02.2016 a fost emisă comanda nr.202/04, costul comenzii fiind de 1.050,00 USD (conform cursului valutar la data emiterii facturii era echivalentul a 21292,22 lei), factura fiscală 765 fiind emisă la data de 05.02.2016 urmând a fi achitată în termen de 7 zile, data scadentă 12.02.2016; la 01.02.2016 a fost emisă comanda nr.202/01, costul comenzii fiind de 300.00 EUR (conform cursului valutar la data emiterii facturii - echivalentul a 6739,23 lei), factura fiscală nr.769 fiind emisă la data de 09.02.2016 urmând a fi achitată în termen de 7 zile, data scadentă 16.02.2016; la 10.02.2016 a fost emisă comanda nr.202/08, costul comenzii fiind de 700,00 EUR (conform cursului valutar la data emiterii facturii - echivalentul a 15573, 88 lei), factura fiscală nr.778 fiind emisă la data de 16.02.2016 urmând a fi achitată în termen de 14 zile, data scadentă 01.03.2016, la fel, conform comenzii nr.202/08 a fost stabilită penalitatea în mărime de 1 % pentru fiecare zi de întârziere. La 03.02.2016 a fost emisă comanda nr.202/06, costul comenzii fiind de 1800,00 EUR (conform cursului valutar la data emiterii facturii echivalentul a 40008,42 lei), factura fiscală nr.768 fiind emisă la data de 17.02.2016, urmând a fi achitată în termen de 10 zile, data scadentă 27.02.2016.

A afirmat că, conform comenzii nr.202/06 a fost stabilită penalitatea în mărime de 1% pentru fiecare zi de întârziere, iar pentru a rezolva litigiul pe cale amiabilă, la 19 și 27 aprilie 2016, pârâtei i-au fost expediate câte o pretenție de plată a sumelor restante, potrivit informației notate în avizul de recepție, pârâta a primit pretențiile la data de 22 și respectiv, la 29 aprilie 2016, datoria formată în sumă de 100530,06 lei, nu a fost, însă, stinsă.

A relatat că, pentru formarea creanței totale, pe lângă datoria de 100530,06 lei, beneficiind de drepturile prevăzute în art.585 și 619 Cod Civil, ținând cont de faptul că pârâțul nu a dat curs inițiativei de a soluționa pe cale amiabilă acest litigiu, neîntemeiat reține o sumă de bani considerabil de mare, reclamanta pretinde inclusiv la încasarea dobânzii de întârziere.

A solicitat admiterea acțiunii, încasarea din contul pârâtei SRL „Wissmatec” în beneficiul său suma de 100 530, 06 lei, dobânda de întârziere în mărime de 7306, 61 lei; penalitatea în mărime de 1% pentru fiecare zi de întârziere calculată pentru datoria de 15573,88 lei, începând cu data scadentă de 01.03.2016 și datoria de 40008,42 lei, începând cu data scadentă de 27.02.2016 penalitatea care la data de 23.06.2016 constituie suma de 65032,17 lei, precum și cheltuielile de judecată suportate în legătură cu achitarea taxei de stat în mărime de 3235, 10 lei și cheltuielile de asistență juridică în mărime de 20000 lei.

Prin hotărârea din 17 februarie 2017 a Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani s-a admis acțiunea. S-a încasat din contul ÎM ”Wissmatec” SRL în beneficiul SRL “Gribex Trans” datoria în sumă de 100530,06 lei, penalitatea de întârziere în mărime de 65032,17 lei, dobânda de întârziere în sumă de 7306,61 de lei, cheltuielile de judecată alcătuite din taxa de stat achitată la depunerea acțiunii în mărime de 5186,06 lei.

Prin decizia din 14 decembrie 2017 a Curții de Apel Chișinău s-a admis apelul declarat de avocatul Botezatu Gheorghe, reprezentant al ÎM ”Wissmatec” SRL. S-a casat hotărârea din 17 februarie 2017 a Judecătorei Chișinău, sediul Râșcani, cu trimiterea cauzei la rejudecare în aceeași instanță, în alt complet de judecată.

Prin hotărârea din 02 august 2018 a Judecătorei Chișinău, sediul Râșcani s-a admis acțiunea. S-a încasat din contul ÎM”Wissmatec”SRL în beneficiul SC”Gribex Trans”SRL cu titlu de datorie - 98365,86 de lei; cu titlu de dobândă de întârziere - 7306,61 de lei; cu titlu de penalitate - 65032,17 lei și taxa de stat în sumă de 5186,06 lei, iar în total suma de 175 890, 70 de lei.

Prin decizia din 18 octombrie 2018 a Curții de Apel Chișinău s-a admis apelul declarat de apelanta ÎM ”Wissmatec” SRL, prin intermediul avocatului Botezatu Gheorghe. S-a casat parțial hotărârea din 02 august 2018 a Judecătorei Chișinău, sediul Râșcani în partea penalităților și s-a pronunțat o nouă hotărâre, prin care: s-a micșorat penalitatea încasată din contul ÎM”Wissmatec”SRL în beneficiul SC”Gribex Trans”SRL, de la 65032,17 lei, la suma de 35000 de lei, În rest cererea de apel s-a respins din lipsă de temei, cu menținerea hotărârii instanței de fond.

La adoptarea soluției instanța de apel a invocat că conform prevederilor art.630 Cod civil, în cazuri excepționale, luându-se în considerare toate împrejurările, instanța de judecată poate dispune reducerea clauzei penale disproporționat de mari. La reducerea clauzei penale, trebuie să se țină cont nu numai de interesele patrimoniale, ci și de alte interese, ocrotite prin lege, ale creditorului.

La acest capitol, instanța de apel a indicat că urmează să fie micșorată penalitatea încasată din contul ÎM”Wissmatec”SRL în beneficiul SC ”Gribex Trans”SRL de la 65032,17 lei, la suma de 35000 de lei.

Concomitent, instanța de apel a relatat că privind dobânda de întârziere în sumă de 7306,61 de lei nu a fost achitată. Or, dobânda de întârziere pentru întârzierea executării obligațiilor pecuniare curge de drept, chiar dacă nu a fost stabilită prin contract scris între părți.

La 03 decembrie 2018, ÎM”Wissmatec”SRL, reprezentată de avocatul Gheorghe Botezatu a declarat recurs împotriva deciziei instanței de apel, solicitând casarea parțială a deciziei instanței de apel și a hotărârii primei instanțe, cu emiterea unei noi hotărâri de admitere parțială a cerinței de încasare a penalității în sumă de 15 000 de lei și respingerea cerinței de încasare a dobânzii de întârziere.

În motivarea recursului s-a indicat că instanța de apel nu a constatat și elucidat toate circumstanțele necesare pentru examinarea obiectivă a cauzei, fiind aplicate eronat normele de drept material și procedural și nu a fost aplicată legea care trebuia să fie aplicată.

În conformitate cu art. 434 Codul de procedură civilă, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale, dacă legea nu prevede altfel.

La data de 21 noiembrie 2018, decizia instanței de apel a fost publicată pe pagina web „Portalul instanțelor naționale de judecată”. Cauza dată poate fi găsită pe www.cac.instante.justice.md, în rubrica hotărâri.

Astfel, recursul declarat la 03 decembrie 2018 este în termen.

Examinând temeiurile recursului în raport cu materialele pricinii civile, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul declarat de ÎM "Wissmatec" SRL, reprezentată de avocatul Gheorghe Botezatu este inadmisibil, din următoarele considerente.

În conformitate cu art. 432 alin. (1) Cod de procedură civilă, părțile și alți participanți la proces sunt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural.

Alineatele (2) și (3) ale aceluiași articol prevăd exhaustiv cazurile în care se consideră că normele de drept material sau de drept procedural au fost încălcate sau aplicate eronat, iar alin. (4) stabilește că săvârșirea altor încălcări decât cele indicate la alin. (3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a pricinii sau în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

Conform prevederilor art. 433 lit. a) Cod de procedură civilă, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin.(2), (3) și (4) Cod de procedură civilă.

Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul declarat de ÎM "Wissmatec" SRL, reprezentată de avocatul Gheorghe Botezatu, nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin.(2), (3) și (4) Cod de procedură civilă.

Astfel, argumentele invocate în recursul declarat se referă la dezacordul recurentei cu soluția pronunțată de către instanța de apel, însă nu relevă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material, respectiv nu constituie temei de casare a deciziei recurate.

Totodată, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reține că recursul exercitat conform secțiunii II-a are caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se doar legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia ei în fapt.

În acest context, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reiterează și faptul că procedura admisibilității constă în verificarea faptului, dacă motivele invocate în recurs se încadrează în cele prevăzute în art. 432. alin.(2), (3) și (4) Cod de procedură civilă.

În această ordine de idei, completul Colegiului precizează că, în contextul normelor procedurale din Secțiunea a II-a, Capitolul XXXVIII Cod de procedură civilă, instanța de recurs nu verifică modul de apreciere a probelor de către instanțele de fond și de apel. Forța atribuită unei probe sau alteia, coraportul dintre probe, suficiența probelor și concluziile făcute în urma probațiunii sunt în afara controlului instanței de recurs.

Prin prisma art. 432 alin.(4) Cod de procedură civilă, instanța de recurs poate

intervenii în materia probațiunii doar sub aspect procedural și anume dacă se invocă că instanța de apel a apreciat în mod arbitrar probele, încălcând în mod flagrant regulile de apreciere a probelor stabilite în art. 130 Cod de procedură civilă, însă, din recursul declarat nu rezultă argumentul privind încălcarea flagrantă a regulilor de apreciere a probelor.

În acest sens, Curtea Europeană a Drepturilor Omului a relevat în jurisprudența sa constantă, rezultând din prevederile art. 6 § 1 al Convenției Europene pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale, că nu se impune motivarea în detaliu a unei decizii prin care o instanță de recurs, întemeindu-se pe dispoziții legale specifice, respinge recursul declarat împotriva sentinței pronunțate de o instanță inferioară, ca fiind lipsit de șanse de succes (cauza Rebai și alții contra Franței, Comisia Europeană a Drepturilor Omului, 25 februarie 1995, nr.26561/1995).

În circumstanțele menționate, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a recunoaște recursul declarat de ÎM”Wissmatec”SRL, reprezentată de avocatul Gheorghe Botezatu, ca fiind inadmisibil.

În conformitate cu art. art. 433 lit. a), 440 alin. (1) Cod de procedură civilă, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e:

Se consideră inadmisibil recursul declarat de ÎM”Wissmatec”SRL, reprezentată de avocatul Gheorghe Botezatu.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului,
judecătorul

Mariana Pitic

Judecătorii

Galina Stratulat

Iurie Bejenaru